

בשבת, מתיר החבלים, והשקין נופלין מאליהן.

אמר רב הונא: היתה בהמתו טעונה בשבת כלי זכוכית – כשרוצה לפרוק אותם מעליה, הרי הוא מביא כרים וכסתות ומניח תחתיה, ומתיר את החבלים, והשקין שבהם הכלים נופלים מאליהם על הכרים והכסתות. ועושה כן כדי שלא יפלו הכלים על הארץ ויישברו. אבל לא יטול את הכלים מעל גב הבהמה בידיו⁽¹⁾.

ומקשינן: והאנן תנן: נוטל בידיו את הכלים הניטלין בשבת. ואף כלי זכוכית ניטלים בשבת, ואמאי אסר רב הונא ליטלם בידים?

ומשינין: כי קאמר רב הונא דאינו נוטלן, בקרני דאומנא [כלי אומן שמקוץ בהם דם]

וכל לאו שניתן לאזהרת מיתת בית דין, אין לוקין עליו. דעיקר אזהרתו באה לחייב מיתה, ולא מלקות⁽⁴⁾.

קנד-ב ואפילו למאן דאמר "לאו שניתן לאזהרת מיתת בית דין לוקין עליו", המחמר אינו לוקה. משום דאינו לאו גמור. דאי להזהיר על מלאכת מחמר בלאו גמור אתא, ליכתוב רחמנא "לא תעשה כל מלאכה ובהמתך". "אתה" ובהמתך למה לי? אלא לומר לך, הוא ניהו דמייחייב בלאו, שלא לעשות מלאכה. אבל בעושה על ידי בהמתו לא מייחייב בלאו גמור ללקות עליו.

שנינו במתניתין: הגיע לחצר החיצונה, נוטל את הכלים הניטלין בשבת. ושאינן ניטלין

דביום טוב כהאי גוונא לוקה משום חרישה. וכדתנן "יש חורש תלם אחד וחייב עליו משום חמישה לאוין". ולא משום מחמר הוא. אלא חשיב כעביד בידים במה שכובש את הבהמה תחת ידו. ואין הבהמה אלא ככלי ביד האדם. ולא דמחמר נאמר היכא שהבהמה הולכת מעצמה, אלא שיש לה התעוררות מעט מן המחמר.

אבל המגיד משנה שם פירש אף בדעת הרמב"ם, דאיכא לאו במחמר. ולא בא אלא לפרש אמאי חשיב כלאו שניתן לאזהרת מיתת בית דין. דלא סבירא ליה כפירוש רש"י בזה. אלא מאחר ובחורש יחד עם בהמתו חייב מיתה [דאף בזה אית ליה כהרמב"ן], אף בשאר מלאכות שעושה עם בהמתו אינו לוקה.

1. ומהכא שמעינן, דלית הלכתא כרבי יצחק דאמר: אין כלי ניטל אלא לדבר הניטל. שהרי התירו ליטול את הכרים לצורך הכלים המוקצין. רי"ף.

דוקא משום שמצינו מיתה אף במעשה המשותף לאדם ובהמה, וכגון בחרישה.

4. וכתב הרמב"ם בפרק כ הלכה א: אסור להוציא משא על הבהמה בשבת. שנאמר "למען ינוח שורך וחמורך". ואם הוציא על הבהמה, אף על פי שהוא מצווה על שביתה, אינו לוקה. לפי שאיסורו בא מכלל עשה.

ובהלכה ב' כתב: והלא לאו מפורש בתורה, שנאמר "לא תעשה כל מלאכה אתה ובנך ובתך ועבדך ואמתך ובהמתך". שלא יחורש בה וכיוצא בחרישה. ונמצא לאו שניתן לאזהרת מיתת בית דין, ואין לוקין עליו.

והבין הרמב"ן [כאן ובהשגותיו על ספר המצוות] בדעתו, דאין איסור מיוחד במחמר. אלא אסור מדין שביתה בהמתו, שאינה אלא איסור עשה. והא דילפינן איסור לאו מ"אתה ובהמתך", אינו אלא כשחורש עם בהמתו.

והקשה עליו, הא חורש בבהמתו חייב משום מלאכת עצמו. וחייב חטאת וסקילה. דהא מצינו

המוקצה מעליהם. ואין לבטל בשבת כלי מהיתר טלטולו, משום דדמי לסותר⁽⁵⁾.

ומשנינן: הכא במאי עסקינן, בשליפי זוטרי [משאות קטנים]. שלאחר שהם נופלים על הכר העליון, הרי הוא שומטו מתחתיהם,⁽⁶⁾ והם נופלים על הכר שתחתיו, וכן הלאה, עד שנופלים על הארץ. נמצא דאינו מבטל את

קאמר. מחמת מאיסותם לא הזיא ליה בשבת למידי⁽²⁾, ומוקצין הם⁽³⁾.

ושוב מקשינן: ואיך שרי להניח כרים וכסתות כדי שיפלו עליהם כלים אלו? והא קא מבטל כלי מהיכנו⁽⁴⁾. שהרי על ידי שיפלו הכלים המוקצים על הכרים, שוב לא יוכל לטלטלם. שהרי אסור לו ליטול את

ואסורים בטלטול אף לצורך מקומם. רמב"ן. אבל הרשב"א כתב, דאם מונחים הכלים על כרים וכסתות, וצריך לכרים, מותר לו לטלטל את הכלים. משום דמותר לטלטל את המוקצה לצורך מקומו. ומכל מקום לכתחלה אין לגרום שיצטרך אחר כך לטלטלן. ואין מותר להניחם אלא על כרים שלא יצטרך להם. הלכך פריך שפיר "הא קמבטל כלי מהיכנו".

והרשב"א אזיל בזה לשיטתו, שכל שיש לו תורת כלי, מותר לטלטלו לצורך מקומו. ודלא כהשיטות דדוקא בכלי שמלאכתו לאיסור אית לן הכי. אבל כל שאינו ראוי בשבת לשימוש, הוי כמוקצה מחמת גופו, דאסור אף לצורך מקומו. [ויעוין בהערה קודמת, במה שעוד תירץ הרמב"ן על זה].

5. ולעיל [מג א] כתב רש"י, "שהיה מוכן מתחלה לטלטלו, ועכשיו עושהו מוקצה". והבינו תוספות בדבריו, דאסור משום דחשיב כאילו מחברו שם בטיט.

6. ואין נאסרים הכרים בטלטול משום בסיס לדבר האסור, כיון שלא הניח עליהם את הכלים המוקצין על דעת שיעמדו שם כל השבת. אלא על דעת לשומטן. ר"ן.

ומתוספות לעיל [מד ב] מוכח, דאף בכהאי גוונא חשוב בסיס לדבר האסור. וכן תליא בשני תירוצי התוספות ריש פרק קמא דביצה. ולשיטה זו, יש ליישב קושית הר"ן, שיש לו

ובעל המאור כתב, דאי משום הא לא איריא. משום דאף רבי יצחק מודה דבמקום פסידא שרי. אבל הרמב"ן במלחמות הוכיח מפרק משילין לא כן.

2. ואף על גב דאמרין לעיל [קכח א], דרב הונא סבר במוקצה לטלטול כרבי שמעון, דלית ליה מוקצה מחמת מיחוס, הכא אף רבי שמעון מודה דאסור. דכיון דאי נפלי מתברי, לא עבידי לכסויי בהו מנא, ולא חזו למידי. ראשונים. והריטב"א כתב ד"קרני דאומנא", מוקצין מחמת חסרון כיס הן. ומודה בהו רבי שמעון.

3. עוד פירש הרמב"ן, דאיירי בכלים חדשים שאינם מוקצים מחמת מיאוס. אלא מוקצים הם משום שמלאכתם לאיסור. ובאמת מותר לטלטלם לצורך מקומם. ומכל מקום פריך שפיר לקמן דהוא מבטל כלי מהיכנו. משום שכל זמן שאינו צריך לכרים, יאסרו בטלטול [ויעוין בהערה 4].

ויעוין בתוספות, לעיל מז ב, ד"ה כבר. ובוה יישב, דאף אי נימא דרב הונא סבר כרבי יצחק, ד"אין כלי ניטל אלא לדבר הניטל", אין דין זה נוהג אלא במוקצה מחמת גופו. ולא בדבר שמלאכתו לאיסור.

4. ואף אם יצטרך את הכרים והכסתות, נמי יאסר לטלטל את הקרני דאומני. דכיון דאינם ראויים להשתמשות כלל, אין תורת כלי עליהם.

הכרים מהיכנם⁽⁷⁾.

מיתיבי: היתה בהמתו טעונה בשבת טבל או עששיות של זכוכית, הרי הוא מתיר את החבלים, והשקין נופלין מאליהם ואף על פי שהן [העששיות] משתברין בכך, לא יטלן בידיו, ולא יניח תחתיהן דבר. משום דמוקצין הם. שהטבל מוקצה לפי שאינו ראוי בשבת לאכילה, שהרי אסור לתקנו בשבת. ואף עששיות לא חזיא בשבת למידי, כדמוקי להו להלן.

וקשיא, אמאי לא יתן כרים וכסתות תחת הבהמה, כדי שיפלו העששיות עליהם ולא ישתברו?

ומשינין: התם איירי בכולסא [חתיכות רחבות של זכוכית שעומדין לעשיית חלונות]. ולפי שאין בהן תורת כלי, הריהן מוקצין. וכיון שאין הפסד בשבירתן, שהרי בין כך הן עשויות להחתך לחתיכות קטנות, לא התירו לו להביא כרים ולהניח תחתיהן⁽⁸⁾.

ומוכחינן: דיקא נמי דבהכי איירי, דהא קתני "עששיות" בהדי "טבל". ומשמע דהו

דומיא ד"טבל". מה טבל הוא מידי דאף בחול לא חזי ליה עד שיתקנו, אף הכא, בעששיות, נמי איירי בדלא חזי ליה למידי עד שיתקנן. והיינו "כולסא" [רשב"א. והמהרש"א פירש באופן אחר].

ומאי "אף על פי שמשתברין"? — מהו דתימא, אף דליכא הפסד מרובה בשבירתן, מיהו להפסד מועט נמי חששו. והרי קצת הפסד איכא אף בכולסא, שכשנופל לארץ ניתזים ממנו ניצוצות קטנים, דלא חזו למידי ומשום כן נתיר להניח תחתיהן כרים וכסתות. קא משמע לן, דלהפסד מועט לא חששו.

תניא: רבי שמעון בן יוחי אומר: היתה בהמתו טעונה בשבת שליף [משוין] של תבואה שהיא טבל, והוא רוצה לפורקו מעליה, לא יטלו בידו. דהא מוקצה הוא. אלא מניח ראשו תחתיה של התבואה, ומסלקו בראשו לצד אחר, ומתוך כך הוא [השליף] נופל מאליו. דטלטול בגופו מותר [רמב"ן].

חמורו של רבן גמליאל היתה טעונה בשבת דבש. ולא רצה לפורקה עד מוצאי שבת.

לכטלו לכל השבת חמיר טפי. ואף במקום פסידא לא הותר. [שם].

8. משום דחיישינן לרבי יצחק דאמר "אין כלי ניטל אלא לדבר הניטל".

ואף לדידן, דלא קיימא לן כרבי יצחק, מכל מקום לצורך הכולסא אין ניטל. דלא טרחינן בדבר שאין בו תורת כלי כלל. בעל המאור.

והרמב"ן פירש, דאסור משום דמבטל כלי מהיכנו לפי שעה, עד שינערם מהמוקצה.

עצה על ידי שיניח על הכר גם דבר המותר חשוב. והוי בסיס לדבר האסור והמותר. דכיון דבין השמשות לא הוי בסיס, וגם אחר שמניח דבר המותר לא הוי בסיס, אין מוקצה לחצי שבת. רבי עקיבא איגר.

7. ואף דלפי שעה הוא מבטלם מהיכנם, ביטול לשעה אינו ביטול. ודוקא אם מבטלו מהיכנו לשבת כולה אסור. בעל המאור.

והרמב"ן והרשב"א כתבו, דאף ביטול למקצת היום אסור. והכא משום פסידא התירו. אבל

ומתוך שנשארה טעונה כל השבת, **למוצאי שבת מתה**.

ותמהינן: ואמאי לא פרקה? **והאנן תנן** "נוטל מעל גבי החמור את הכלים הניטלים בשבת". ואף דבש הוא דבר הניטל, שהרי הוא ראוי לאכילה ואינו מוקצה.

ומשנינן: התם, **כשהדביש** [החמיץ] הדבש איירי. ומאחר דלא חזי לאכילה, אינו ניטל בשבת.

ותמהינן: מאחר **שהדביש** — **למאי חזי** ליה? ולשם מה הביאו רבן גמליאל?

ומשנינן: חזי למושחו על **כתיאת הגמלי** [מכה של הגמל]. ומכל מקום מוקצה הוא, שהרי אסור לעשות כן בשבת, משום איסור רפואה.

ותו מקשינן: ואמאי הניח רבן גמליאל כך את החמור כל השבת? ויתיר את החבלים ויפלו השקין שבהם הדבש מעליו.

ומשנינן: אם יתיר את השקים, **מיצטרו זיקי** [יבקעו נאדות הדבש] בנפילתן לארץ.

ותו מקשינן: **ויביא כרים וכסתות ויניח** תחתיהן כדי שיפלו עליהם, ולא ישברו.

ומשנינן: **מטנפי** בכך הכרים, ונעשים מוקצים. ונמצא **קמבטל כלי מהיכנו**. ואסור משום דדמי לסותר.

ותו מקשינן: **והאיכא** איסור **צער בעלי חיים**, במה שהניח את החמור טעון למשך כל השבת. וליתי איסור דאורייתא, ולידחי איסור ביטול כלי מהיכנו, דאינו אלא איסור דרבנן⁽⁹⁾.

ומשנינן: **קסבר** רבן גמליאל, דאף איסור **צער בעלי חיים** אינו אלא מדרבנן. ופלוגתא דתנאי היא ב"אלו מציאות".

אבוי אשכחיה ליה לרבה, דהוה קא משפשף ליה לבריה **אנבא דחמרא** [היה משתעשע עם בנו על גב החמור].

אמר ליה אבוי: והא קא משתמש מר **בעלי חיים**. ותנן "אין רוכבין על גבי בהמה", שמא יחתוך זמורה כדי להנהיגה. והוא הדין לכל שאר תשמישין, שאין עושין בה בשבת.

אמר ליה: צדדין של הבהמה הן. שהרי איני מרכיב את בני על גב החמור, אלא משפשפו על צידיו. **וצדדין, לא גזרו בהו רבנן** מלהשתמש בהן. משום שאין זה דרך תשמיש הבהמה.

ומנא תימרא דלא גזרו בצדדין?

מהא **דתנן: מתיר את החבלים על החמור, והשקין נופלין. מאי לאו, בחבר גוולקי זוג** שקים המחוברים יחד ברצועות] מיירי. שמרכיבים אותם על החמור, שק אחד מכאן ואחד מכאן. ואם כן, צריך להתקרב אל

9. רש"י. אבל הרמב"ן והרשב"א פירשו, דאקשינן, ויתיר חבלים ויפלו השקים. ואף על פי שישברו הכדים, יפסיד הבעלים, ולא יעבור על איסור צער בעלי חיים.

אבל לבטל כלי מהיכנו אסור. שהרי אפשר למנוע את צער הבהמה על ידי שיתיר את השקין

בלא להניח תחתיהן כרים וכסתות. והר"ן הסכים עם פירוש רש"י. משום דליכא לאקשווי דמשום צער בעלי חיים יפסיד את כליו. שכל שהוא לצורך תשמישו של האדם ושמירת ממונו, אין בו משום צער בעלי חיים.

מדפנותיה עשויות **בידי אדם, ואחת** מהדפנות היא **באילן**, הרי היא **כשרה**. שבדפנות ליכא פסול דמחובר לקרקע, אלא בסכך.

אבל **אין עולין לה** [משתמשים בה] **ביום טוב**. אלא בחול המועד בלבד. משום דאין משתמשין באילן בשבת וביום טוב, שמא יתלוש ממנו.

[והוא הדין אם כל ג' דפנותיה הן באילן. אלא רבותא אשמועינן, דאף אי דופן אחת בלבד היא באילן, נמי אסור להשתמש בה בשבת].

מאי לאו, דחק ביה שחקק בצד האילן נקבים, ובתוכם הניח את הקנים של הדופן השלישית, והניח עליה את הסכך. (11)

והרגילות היא להניח את הכלים על הסכך (12). וכשמשתמש בסכך, הרי הוא משתמש באילן, משום שהוא מעמיד את הסכך. וכיון שהסכך נסמך על צידי האילן, נמצא דמה דמשתמש, **הווי להו צדדין של האילן**. ושמע מינה דאף **צדדין אסוריין**. וכשם שצידי אילן הם בכלל איסור השתמשות דאילן, כן נימא דצידי בהמה אסורים כבהמה עצמה.

החמור כדי לסלקן יחד. ומתוך כך הוא נשען בגופו על צידי החמור ומשתפשף עליו. והרי הוא משתמש בבהמה (10). ואמאי מותר? —

אלא ודאי, משום **דהווי להו צדדין. וצדדין לא גזרו בהו רבנן**.

ודחינן: **לא** בחבר גוולקי איירי, אלא **בחבר אגלוזקי**. בזוג שקים שאינם קשורים זה לזה ברצועות, אלא הם מחוברים על ידי טבעת שבראש הרצועה של כל שק, וקרס קטן תופס את שתי הטבעות. וכדי להפרידם זה מזה שיפלו לארץ, אין צריך אלא למשוך מעט כדי שיצא אותו קרס מהטבעות. ולשם כך אינו צריך להשען על צידי החמור.

אי נמי: הכא במאי עסקינן, בשקין שמחוברים **בלכתא**. שבקצה החבל של כל שק ישנה לולאה. ומשחילים לולאה אחת בחברתה. ואחר כך תוחבים כפיס עץ כפוף בלולאה הפנימית, כדי שלא תצא מתוך הלולאה החיצונית. וכשרוצה להפרידם, הרי הוא מושך את העץ, והם מתנתקים מאליהם ונופלים לארץ. ולשם כך אינו צריך כלל לישען על החמור. וליכא לאוכוחי מינה דלא גזרו רבנן בצדדי החמור.

איתיביה אביי לרבה: תנן: **סוכה ששתים**

האחרים היא נסמכת על יתדות המונחים על הארץ. וכבר כתבו תוספות שם, דמסוגיין מוכח לא כן.

12. אבל אין לאסור מצד מה שמשתמש בצילו של הסכך, שנסמך על האילן. שהרי מותר להשתמש תחת צילו של אילן. וכל שכן שמותר להשתמש בצל הסוכה הנסמכת בו. רשב"א.

10. רש"י. ותוספות פירשו שבראש כל אחד מהשקים יש רצועה. וקושרים את שתי הרצועות זו לזו. וכל זמן שמונח הקשר על גבו של החמור, אי אפשר להתירו. וצריך להגביה מעט את השקים, ולסומכן על כרס החמור, ואז מתירים אותם. ובהכי חשיב כמשתמש בחמור.

11. ובסוכה פירש רש"י, שקרקעית הסוכה נסמכת על האילן מצידה האחד, ובשני צידיה

ומשנינן: לא בהכי איירי. אלא דכפיה [כפף] לראש האילן, והטהו לצד אילן אחר. וכן הטה את ראש האילן השני לצד אילן זה. וקשרם זה לזה, ומהם נעשית הדופן. ואנח סיכוך עליה. נמצא דקמשתמיש בראש האילן ולא בצידיו. ומשום כך אסור לעלות ביום טוב בסוכה זו.

ושוב מקשינן: אי הכי, אימא סיפא. דקתני בה: אם שלש מהדפנות עשויות בידי אדם, ודופן אחת בלבד באילן, הסוכה כשרה. ואף עולין לה ביום טוב. ואי כדקא אמרת, דכפיה לאילן והניח את הסכך עליו, אמאי עולין לה ביום טוב? הא משתמש באילן בכך שמסכך עליו.

ומהדרין: ואלא מאי תאמר, דאיירי בחקק נקבים בתוך האילן והניח בהם את הדפנות. ואסור לעלות לה ביום טוב, משום דצדדין דאילן נמי אסורין בהשתמשות — הא ליטעמין נמי תיקשי. דהא סוף סוף, אמאי בשלש בידי אדם עולין לה ביום טוב? הא אף בכהאי גוונא נמי משתמש הוא בצדדי האילן.

אלא בהכרח צריך לומר, דלא איירי כלל במניח את הסכך על האילן. אלא איירי התם בגוואזא פרסכנא [אילן] שהרבה ענפים יוצאין ממנו ומתפשטים לכל צד. דאילן גופיה דופן בעלמא הוא דשוויה. ואין הסכך נסמך על האילן, אלא על שאר הדפנות. ואינו צריך לו אלא כדי שישמש כדופן.

אבל בשתים בידי אדם ואחת באילן, מסתמא נסמך הסכך על מחיצת האילן נמי. דקשה לסמוך את הסכך על ב' מחיצות בלבד [מהרש"א].

[ולעולם מצינו לאוקמא בדכייפיה לאילן, כדאוקימנא מעיקרא. וכשאינו סומך עליו את הסכך. אלא דלא מסתבר לאוקמא בהכי. שהרי כיון שאינו צריך לו בשביל הסכך, וגם אינו נצרך להכשר הסוכה, לאו אורחיה לטרוח כל כך ולכוף שני אילנות ולחברם זה לזה].

ומוכחינן: דיקא נמי דלא איירי בסומך את הסכך על האילן. דהא קתני בסיפא: זה הכלל, כל שאילו ינטל האילן, ויכולה הסוכה לעמוד, עולין לה ביום טוב. אלמא, הא דקתני "שלש בידי אדם ואחת באילן, עולין לה ביום טוב", איירי בשאין האילן סומך את הסכך. ואף אילו ינטל, יעמוד הסכך.

ומסקינן: שמע מינה.

לימא, הא דמשתמשין בצדדי אילן, כפלוגתא דתנאי היא.

דתניא: סוכה ששתים מדפנותיה עשויות בידי אדם, ואחת באילן, כשרה. ואין עולין לה ביום טוב.

רבי שמעון בן אלעזר אומר משום רבי מאיר: עולין לה ביום טוב.

מאי לאו, בחקק באילן נקבים מיירי. ותחב בהם את קני הדופן, וסיכך עליה. והרי הוא משתמש בצדדי האילן להעמיד את הסכך. ובהא קמיפלגי. דמר [תנא קמא] סבר: צדדין אסורין. ומר [רבי שמעון בן אלעזר] סבר: צדדין מותרין בהשתמשות.

אמר אביי: לא בהכי פליגי. אלא דכולי

רשות הרבים, ולא באילן גופו. והכלכלה שנמצאת בגובה י' טפחים, חשובה כרשות היחיד. שסתם כלכלה רחבה ד' טפחים. וכל דבר שהוא גבוה י' ורחב ד', הרי הוא רשות היחיד. נמצא דאינו יכול ליטול בשבת את עירובו ולאוכלו. שהרי הוא מוציא בכך מרשות היחיד לרשות הרבים. וכיון דאינה סעודה הראויה לו, אינו קונה שבייתה על ידה.

ואם תלה את עירובו על האילן למטה מגובה י' טפחים, עירובו עירוב. שבפחות מי' אין הכלכלה נעשית רשות היחיד. נמצא שהוא ועירובו ברשות הרבים⁽¹⁾, ושרי ליטלו ולאכלו.

ודייקנין: טעמא דמותר לו ליטול את העירוב מהכלכלה, ולא חשיב כמשתמש באילן, היינו משום דנעץ יתד באילן, ועליו תלה את הכלכלה. דהיתד חשוב כצידי אילן. והכלכלה שתלויה עליו היא צדי צדדין של אילן. וכשנוטל את העירוב ממנה, אינו אלא כמשתמש בצידי צדדין.

הא אם לא נעץ יתד, אלא תלה את הכלכלה גופה באילן, נעשית הכלכלה כצידי אילן. ואסור ליטול הימנה את העירוב, משום דחשיב כמשתמש בצידי אילן. לפיכך, אפילו אם תלאה למטה מי' טפחים, אין עירובו עירוב. שכל שאינו יכול לאוכלו בשבת, לא חשיב עירוב⁽²⁾.

עלמא סברי, צדדין אסורין בהשתמשות. ואף רבי מאיר דהתיר, היינו משום דלא חשיב בהכי השתמשות בצדדין. אלא השתמשות בצדי צדדין היא. שהרי אינו משתמש בקנים התחובים בצדי האילן, אלא בסכך שעליהם. וכיון שהקנים סומכים על צידי האילן, הסכך שנסמך עליהם אינו נחשב אלא כצידי צדדים של אילן. והכא בצדי צדדין קמיפלגי. דמר [תנא קמא] סבר, צדי צדדין אסורין. ומר [רבי שמעון בן אלעזר] סבר, צדי צדדין מותרין.

רבא אמר: אין לחלק בין צדדין לצדי צדדין. אלא מאן דאסר בצדדין, אסר נמי בצדי צדדין. ומאן דשרי בצדי צדדין, שרי נמי בצדדין. לפיכך, פליגי תנא קמא ורבי שמעון בן אלעזר אם צדדין מותרין, כדבעינן למימר מעיקרא.

קנה-א איתביה רב משרשיא לרבא: תניא: הרוצה לילך בשבת יותר מאלפים אמה מחוץ למקומו, הרי הוא מניח עירוב [פת למזון שתי סעודות] בתוך אלפים אמה מחוץ לעיר. ונחשב מקום הנחת העירוב למקום שבייתו. ומשם ואילך הוא מותר בהילוך אלפים אמה. ואם נעץ יתד באילן, ותלה בה ביתד כלכלה [סל] ונתן בה את עירובו — אם תלאה למעלה מגובה עשרה טפחים, אין עירובו עירוב. שהרי הוא מתכוין לעשות לו מקום שבייתה על הקרקע שמתחת לאילן, שהיא

1. משום שבות, לא גזרו עליו בין השמשות". וכיון דבין השמשות יכול ליטול ולאכול מהכלכלה, הרי הוא קונה שבייתה על ידה. תוספות.

2. תימא, למאי דכתבו תוספות [הובאו בהערה

1. וקשה, אמאי עירובו ערוב, והא כיון שרחבה ארבעה, כרמלית היא. ואסור להוציא ממנה לרשות הרבים.

ויש לומר, דאין כרמלית בכלים.

אי נמי, כרבי היא. דאמר, "כל דבר שהוא